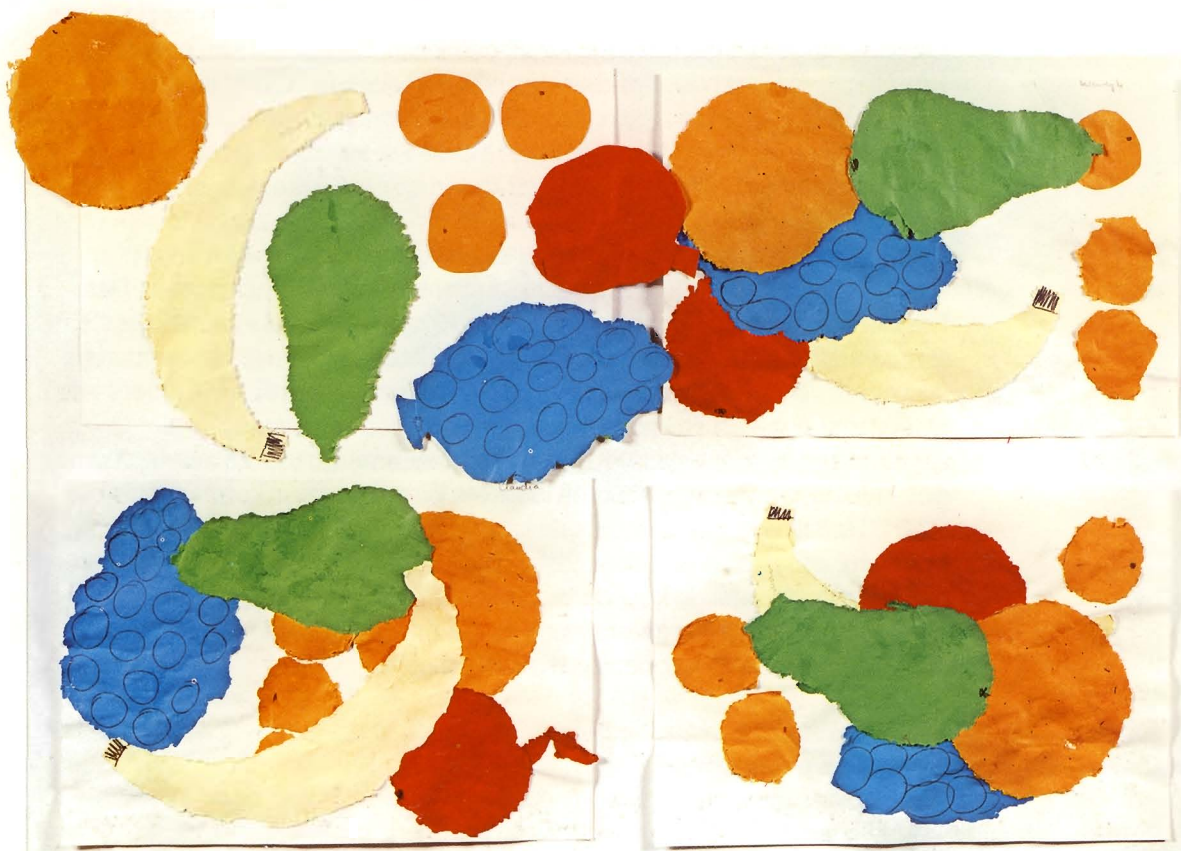

Van voor naar achter

De kinderen leren de werking van overlapping

Collage met gescheurd fruit, 6 jaar

onderwerp

fruit

techniek

collage met
gekleurd papier
eventueel
uit tijdschriften,
scheurtechniek,
lijm

papierformaat

uiteindelijk
± 20 × 30 cm

Toelichting

Overlapping van vormen is het belangrijkste onderdeel van de compositie. Zelden zie je iets echt los van andere onderdelen. Wanneer je naar een voorwerp kijkt zal het vrijwel altijd een ander voorwerp overlappen. Hierdoor ontstaat er in het beeld een grote eenheid. Die eenheid vinden we vaak terug op schilderijen en op foto's. Wanneer de voorwerpen elkaar overlappen zal ook de ruimtelijke werking groter zijn dan wanneer de dingen naast elkaar geordend zijn. Naast elkaar staan lijkt een soort optelsom en maakt een tekening meestal niet boeiend. Door met onderdelen te werken die verschillend van vorm zijn en die bovendien steeds van plaats kunnen veranderen blijft het zoeken naar een leuke verdeling mogelijk. De vormen worden gescheurd in deze les. De scheurtechniek vereist meer verfijnde spierbewegingen en is lang niet zo makkelijk als wel eens gedacht wordt. Is scheuren nog te moeilijk dan kan uitprikken misschien uitkomst bieden. Zo kan een groepje kinderen in vrij korte tijd heel wat verschillende vormen maken. Vanzelfsprekend kan ook fruit uit tijdschriften worden gescheurd. Meestal is er al veel fruit bij elkaar gefotografeerd en het gaat in deze les over afzonderlijke vormen. Deze zijn in de tijdschriften moeilijk te vinden.

Begeleiding

Het uitdelen van gekleurd papier is een leuke aanbieding van de les: geel voor de banaan (of bananen), oranje voor de sinaasappel, rood voor de sterappel, e.d. Laat eerst de echte vorm zien. Steek een banaan omhoog. Die gaan we nu scheuren, net zo groot. Het helpt ook als op het bord de vruchten groot getekend zijn. Pas wanneer er een redelijke hoeveelheid fruit gescheurd of geknipt is, kan de eigenlijke bedoeling slagen. Met opzet delen we per groep of per leerling te klein formaat papier uit: de vruchten kunnen niet allemaal naast elkaar. Dus eraf halen of... over elkaar heenleggen, net als in een fruitmand. Vertel nu een kort verhaal om de fantasie te prikkelen; het fruit gaat helemaal anders liggen! Zo kan de hele opbouw veranderen. Dergelijke spelletjes omwille van het veranderen zijn eigenlijk een vorm van componeren. Uiteindelijk wordt alles goed vastgeplakt. Wat als eerste? Bij het resultaat wordt gewezen op het 'verdwijnen' van vormen, doordat er andere vormen overheen geplakt zijn. Speel het spelletje eens met echt fruit. Maak er een intensief kijkspel van: ogen dicht, doekje erover, stilletjes iets verplaatsen. Wie ziet wat er anders is? Wanneer de voorwerpen wat langer moeten blijven liggen zoeken we andere dingen dan fruit: doosjes, flessen, ballen, schoenen of zoiets.

onderwerp

een tekenmap

techniek

afdrukken maken

met verf of

omtrekken en

inkleuren met

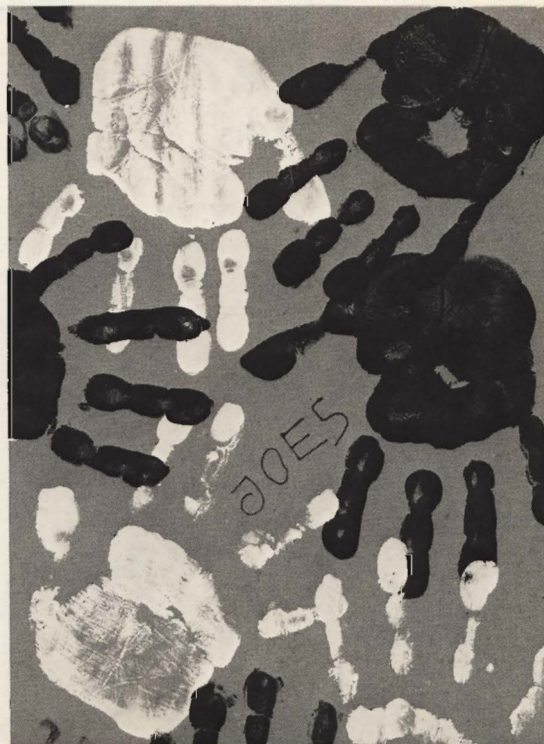
viltstiften

papierformaat

± 40 × 50 cm

Andere opdrachten

Wanneer in de klas regelmatig getekend wordt is het didactisch het meest waardevol als de tekeningen niet elke keer mee naar huis worden gegeven. Bewaren op volgorde in een speciale tekenmap is daarom een goede zaak. Elk kind bewaart zijn tekeningen in een eigen map, die natuurlijk mooi versierd is.

Mapomslag, 5 jaar

We nemen stevig papier, ongeveer 40 × 50 cm groot. Met een kwastje wordt de palm van de hand niet te dik ingeschilderd met felle kleuren plakkaatverf. Van de hand een of twee afdrukken maken. Over elkaar, naast elkaar, dan weer een erover. Op deze manier ontstaan heel gemakkelijk overlappende vormen. Is de verf droog dan wordt de map dubbelgevouwen. De naam erop en de map is klaar. Minder organisatie is het om de hand steeds te laten omtrekken en daarna de handen in te kleuren. Zo kun je ook een boekenomslagje maken of cadeaupapier.